

Hans Christian Andersen

Những bông hoa của cô bé Ida

Truyện cổ Andecxen

Nguyên tác tiếng Pháp: les fleurs de la petite Ida

Cô bé Ida lắm bầm:

Những bông hoa tội nghiệp của mình héo tiệt cả rồi. Mới tối qua còn đẹp là thế mà hôm nay đã tàn. Tại sao thế anh nhỉ? em cất tiếng hỏi một anh sinh viên, người bạn lớn tuổi của em đang ngồi trên một chiếc trường kỷ nghe em nói.

Anh sinh viên biết nhiều chuyện hay và đang cắt bìa cứng thành những hình ngộ nghĩnh, nào là quả tin, bên trên có các bà tỷ hon đang nhảy múa, nào là hoa, nào là lâu đài nguy nga có cửa sổ mở ra mở vào được.

- Tại sao hoa của em hôm nay có vẻ buồn rầu ủ rũ à? Là vì hôm qua chúng đi khiêu vũ chứ sao!

- Hoa thì nhảy làm sao được hở anh?

- Có chứ! cứ tối mịt, khi chúng ta ngủ, chúng vui chơi, nối thành vòng tròn, nhảy múa với nhau. Hầu như đêm nào chúng cũng có dạ hội nhảy múa với nhau em ạ.

- Họ có cho trẻ em vào xem không anh?

- Có, cả hoa cúc và linh lan nữa.

- Hoa nhảy ở chỗ nào anh?

- Em đã đến trước cửa lâu đài nghỉ mát mùa hè của nhà vua, nơi có khu vườn to, giống rất nhiều hoa, bao giờ chưa? Chắc em đã trông thấy những con thiên nga bơi lại gần em, khi em vứt bánh mì cho chúng chứ.

Đấy, dạ hội khiêu vũ tổ chức ở chỗ ấy đấy.

- Hôm qua, em đã đi chơi với mẹ em vào khu vườn ấy, nhưng chả có cây nào có hoa, lá. Chúng đi đâu vậy anh? Hồi hè em thấy bao nhiêu là hoa cơ mà!

- Chúng ở lâu đài chứ có đi đâu. Hễ vua và triều đình về kinh đô thì các hoa liền vui vẻ chạy từ vườn vào lâu đài ngay.

- Chà! giá em được thấy chúng nhỉ. Hai bông hồng đẹp nhất ngồi lên ngai và trở thành quốc vương và hoàng hậu.

Thược được đứng sang một bên vái lạy chúng là thị thần. Rồi tất cả các hoa đẹp khác cũng kéo nhau đến và bắt đầu cuộc khiêu vũ. Những bông hoa violet tím xanh tượng trưng cho lính thủy trẻ tuổi. Chúng nhảy với những bông hoa dạ hương lan và ky phù lan mà chúng gọi là tiểu thư. Các bông hoa uất kim hương và bách hợp to tướng là những bà gia đứng coi sóc cho mọi người nhảy đứng đắn và mọi việc đâu vào đấy.

Bé Iđa hỏi:

- Sao các hoa đến nhảy trong lâu đài của nhà vua mà không ai nói gì hả anh.

- Có ai biết gì mà nói. Trong những đêm hội, có ông quản lý già vẫn đến lâu đài tuần tra đấy. Ông ta đeo một chùm thìa khoá lớn, nhưng các bông hoa vừa nghe thấy tiếng thìa khoá va vào nhau loảng xoảng đã bảo nhau chạy trốn sau bức rèm và chỉ thò đầu ra thôi.

- Hình như có mùi hoa thơm đâu đây thì phải. Cụ quản lý già nói thế nhưng cụ cũng không trông thấy hoa đâu cả.

- Vui quá, Iđa nói và vỗ tay. Nhưng còn em, em có nhìn thấy hoa được không?

- Có chứ. Em cứ nhìn qua cửa kính là trông thấy hoa. Hôm nay anh cũng đã làm như vậy. Anh đã trông thấy một bông hoa thủy tiên vàng đứng vươn vai trên một cái ghế bành. Đó là một cung nữ.

Thế thì hoa có ra ngoài vườn bách thảo được không? Chúng có đi được

quãng đường dài như vậy được khôn, anh?

- Được quá đi chứ! Hoa muốn bay cũng được nữa là. Em không nhìn thấy chim mùa hè, lông đỏ, lông vàng, lông trắng ư? Chúng giống như hoa, trước kia chúng là hoa đấy. Chỉ khác ở chỗ chúng là những bông hoa đã rời khỏi cọng, cánh hoa vẫy vùng như những cánh chim. Nếu chúng ngoan ngoãn, chúng sẽ được phép bay cả lúc ban ngày và không phải quay trở lại sống lặng lẽ trên các cọng nữa, cuối cùng các cánh hoa cứ thế trở thành những cánh chim thật. Chắc em cũng đã nhìn thấy rồi chứ?

Bây giờ anh bảo em cái này: Em trêu ông giáo sự thực vật một mẻ. Ông ấy gần đây em biết chứ? Khi vào đến vườn, em mách cho một bông hoa biết là có đại hội khiêu vũ trong lâu đài. Nó sẽ kể lại với những hoa khác, thế là tất cả sẽ rủ nhau đi dự. Lúc ấy giáo sư vào vườn bách thảo sẽ không thấy một bông hoa nào nữa và sẽ không biết chúng đi đâu.

- Nhưng hoa có biết nói đâu mà trò chuyện với nhau hở anh?

- Chúng không biết nói như chúng ta, nhưng chúng ra hiệu cho nhau. Em chả thấy cứ hễ khi trời có gió thì các hoa vẫn cúi chào nhau, nghiêng nghiêng đài hoa màu xanh của chúng vào nhau hay sao? Đây là một thứ ngôn ngữ để chúng hiểu nhau, thứ ngôn ngữ ấy cũng chẳng kém gì khi chúng ta nói chuyện với nhau.

Bé Ida hỏi:

- Thế chúng ra hiệu với nhau như thế nào? Ông giáo sư có hiểu được không?

- Hiểu quá đi chứ, Em! Có một buổi sáng ông giáo sư xuống vườn và thấy một cây tầm ma lớn đang lấy lá ra hiệu bảo một bông hoa cảm ơn bé màu đỏ như thế này: "Cô xinh lắm, tôi yêu cô tha thiết". Giáo sư tức giận bèn đánh vào cây tầm ma, tức là đánh vào ngón tay tầm ma, nhưng tay ông đụng ngay phải gai, phỏng cả tay, từ dạo ấy trở đi ông không dám đụng vào cây tầm ma nào nữa.

- Buồn cười quá nhỉ! Cô bé Ida nói.

Ông hội thẩm tính hay gắt gỏng đến chơi ngồi vào ghế trường kỷ nói:

- Ai lại đem những chuyện như thế nhét vào óc trẻ con bao giờ!

Ông ta không ưa anh sinh viên và mắng anh ta về cái tội cắt những hình thù ngộ nghĩnh, khi thì cắt một người lưng lửng trên giá treo cổ, tay cầm một quả tim, ý giả là một tên ăn trộm tim. Khi thì cắt một mụ phù thủy già đang cưỡi ngựa bằng cán chổi và công kênh chồng trên mũ.

Ông hội thẩm không chịu được những trò trẻ con ấy và thêm một lần nữa ông mắng anh sinh viên:

- Ai lại đem những chuyện như thế nhồi vào óc trẻ con bao giờ!

Nhưng cô bé Ida thấy những câu chuyện anh kể về hoa rất thú vị. Lúc nào em cũng nghĩ đến chuyện ấy và tin là các bông hoa của em nghiêng đầu xuống như thế là dĩ nhiên, vì đã nhảy suốt đêm, do đó đâm ra ốm.

Em cầm hoa đến thăm các đồ chơi khác đặt trên các bàn xinh xắn. Ngăn kéo đầy những đồ chơi. Trong cái giường búp bê con Xôphi của em đang ngủ.

Ida bảo:

- Xôphi dậy đi! Đêm nay chịu khó ngủ trong ngăn kéo nhé. Những bông hoa tội nghiệp này đang ốm. Có lẽ được nằm giường mây, chúng sẽ đỡ căng thẳng.

Ida nhắc búp bê lên. Nó bĩu môi giận dữ, chẳng nói, chẳng rằng. Nó bực vì không được nằm giường. Ida đặt hoa nằm lên giường, đắp chăn cho chúng rồi dỗ chúng nằm im, để em còn đi pha nước chè cho chúng. Đến mai chúng sẽ khỏi và có thể dậy được. Rồi em kéo màn che chiếc giường để ánh nắng khỏi làm chúng chói mắt. Suốt cả buổi tối không lúc nào em không nghĩ đến chuyện anh sinh viên kể cho em nghe. Em phải ghé mắt qua rèm cửa sổ nhìn những bông hoa xinh đẹp của mẹ em để ở đấy rồi mới đi ngủ được.

Em bảo chúng:

- Mình biết là đêm nay các cậu đi dự hội khiêu vũ.

Các hoa làm như không hiểu gì và không hề động đậy, nhưng Iđa thì biết tổng đi rồi. Lên giường nằm mà em cứ mơ ước mãi: Giá được xem các bông hoa kiêu kiểng khiêu vũ trong lâu đài của nhà vua thì thích phải biết em tự hỏi:

- Các bông hoa của ta có đi dự hội thật không nhỉ.

Nhưng rồi em cũng phải ngủ thiếp đi.

Nửa đêm em tỉnh giấc. Em vừa mơ thấy anh sinh viên và các bông hoa. Ông hội thẩm đang quở trách anh sinh viên là đã nhồi cho cô bé những ý nghĩ dở hơi. Căn phòng của Iđa im lặng như tờ. Ngọn đèn đêm leo lét trên bàn, bố và mẹ đang ngủ.

Em tự hỏi:

- Cái bông hoa của ta có còn nằm trên giường của Xôphi không nhỉ. Phải xem xem mới được. Em nhồm dậy và nhìn ra cửa buồng vẫn đang hé mở. Em lắng tai nghe và hình như nghe thấy tiếng đàn dương cầm văng vẳng ra từ phòng bên, tiếng đàn rất hay, em chưa từng nghe thấy tiếng đàn nào hay như thế.

- Chắc hẳn các hoa đang khiêu vũ. Trời! phải đi xem mới được!

Em không dám động đậy, sợ làm mất giấc ngủ của bố mẹ.

- Chỉ ước gì các hoa đến đây!

Nhưng các hoa không muốn đến, âm nhạc vẫn tiếp tục. Iđa không cầm được lòng nữa. Em tuôn ra khỏi giường, nhẹ nhàng bước ra tận cửa và nhìn vào phòng bên cạnh. Ôi chao! Em được xem thích quá!

Trong ấy không có đèn ngủ, nhưng ánh trăng chiếu qua cửa sổ, sáng vằng vặc như ban ngày.

Dạ hương lan và uất kim hương, xếp thành hai hàng trên sàn nhà, trên cửa sổ chỉ còn các chậu không. Các hoa đang nhảy vòng tròn giữa phòng, bông nọ

cắm lấy những lá xanh dài của bông kia. Chắc bé Ida đã trông thấy nó trong vụ hè vừa qua, em còn nhớ rõ câu anh sinh viên nói về nó:

- Kìa, nom cứ như cô Lin ấy!

Lúc ấy mọi người đều cười, nhưng giờ đây Ida cũng thấy bông hoa to màu vàng ấy trông giống cô Lin thật.

Tư thế chơi đàn của hoa chẳng khác gì cô thiếu nữ ấy. Khuôn mặt trái xoan cũng nghiêng bên này bên kia và cá đầu cũng đánh nhịp gật gật.

Không ai trông thấy Ida. Một bông hoa phù lan dài từ mặt bàn để đồ chơi đến chỗ giường búp bê, vén tấm rèm che cái bông hoa ốm lên.

Chúng liền đứng dậy ngay và ra hiệu muốn nhảy với các bông hoa khác.

Chúng thích nhảy quá, trông không có vẻ gì là ốm yếu nữa.

Bỗng có cái gì từ trên bàn xuống. Đó là những que lễ mùa vừa mới nhảy xuống đất. Chúng cũng tự coi là hoa như ai.

Trên đầu mỗi que có buộc một con búp bê nhỏ bằng sáp, đầu đội mũ rộng bèo, giống hệt như mũ ông hội thẩm. Các que nhảy giữa đám hoa bằng ba cái cẳng đỏ của chúng.

Chúng làm ồn lên, vì chúng nhảy điệu Ma-duyê-ca. Các hoa khác không biết nhảy kiểu ấy, vì hoa nhẹ quá, không đậm nhịp được.

- Ai lại đem những cái đại dột như thế dạy cho trẻ con bao giờ!

Lúc ấy nom nó giống hệt ông hội thẩm với chiếc mũ bèo của ông, cũng đỏ mặt và tức giận như ông ta.

Nó liền thôi nhảy và trở lại thành con búp bê như cũ.

Dáng điệu con búp bê lúc ấy ngộ nghĩnh đến nỗi Ida cứ cười rũ ra. Mỗi khi con búp bê nhảy, ông hội thẩm cứ phải nhảy theo, muốn làm ra vẻ người nhớn hay trẻ con cũng cứ phải nhảy. Các hoa phải xin dùm cho ông, nhất là những bông hoa đã nằm trong giường búp bê. Các que cắm búp bê cũng ngã lòng.

Vừa lúc đó từ ngăn kéo đựng con búp bê Xôphi của Iđà và đồ chơi khác phát ra một tiếng động to. Co rỗi máy lưng gù, bụng phệ cúi xuống cạnh bàn, bò sát đất đến mở ngăn kéo.

Xôphi chui đầu vào ra ngoài, nhìn quanh và nói:

- Ô kìa! Có khiêu vũ mà không ai bảo cho tôi biết trước.

Chú rỗi máy hỏi luôn:

- Cô có muốn nhảy với tôi không?

- Thế à? Nom bộ anh thật đúng là một vũ nữ đấy! Xôphi vừa trả lời vừa quay ngoắt đi.

Nó ngồi xuống, nghĩ bụng thế nào chả có một đoá hoa đến mời mình nhảy.

Nhưng chẳng hoa nào đến. Nó liền dang háng hừm hừm! Công to!

Chú rỗi máy lưng gù bụng phệ bắt đầu nhảy một mình, cũng không đến nổi vụng lắm, thật đấy!

Vì thấy mình như chẳng ai để ý đến nó, Xôphi bèn gieo mình từ trên ngăn kéo xuống. Thế là náo động cả lên!

Tất cả các hoa đều chạy đến hỏi Xôphi có đâu không. Hoa nào cũng ân cần.

Nhất là những hoa đã nằm nhờ giường nó.

Xôphi không việc gì. Nhưng bông hoa của Iđà cảm ơn Xôphi, nâng nó dậy, và khiêu vũ với nó. Những hoa khác nhảy thành một vòng chung quanh những hoa của Iđà. Xôphi mê tít, nó bảo với các bạn mới của nó cứ giữ lấy giường nó mà nằm. Nó nằm trên ghế trường kỷ là đủ lắm rồi, cũng dễ chịu thôi.

Các hoa nói:

- Cảm ơn bạn lắm. Nhưng chúng tôi không sống được đâu. Đến mai chúng sẽ chết. Nhưng nhờ nói với bé Iđà là chôn chúng tôi cùng một chỗ ngoài vườn với con bạch yến của cô ấy nhé. Đến hè sang năm chúng tôi sẽ mọc lại và sẽ còn đẹp hơn bây giờ kia!

- Không, các bạn sẽ không chết đâu! Xôphi nói và ôm hôn chúng. Vừa lúc đó các phòng bỗng mở và cả một lũ hoa vừa nhảy vừa đi vào. Ida không hiểu chúng từ đâu đến. Chắc hẳn là những bông hoa trong lâu đài của nhà vua. Hai bông hoa lộng lẫy đội vương miện dẫn đầu. Đó là quốc vương và hoàng hậu.

Rồi đến những bông cẩm chương xinh đẹp cúi chào bốn phía.

Những bông hoa thu mẫu đơn to tướng thổi kèn bằng vỏ đậu hoà lan, đến nổi đỏ mặt tía tai. Hoa muống và hoa bìm bìm xanh biếc rung lên, kêu lên như chuông. Thật là một dàn nhạc kỳ diệu.

Sau đó rất nhiều hoa khác vừa nhảy với nhau và tiến vào, nào là violet tím xanh, nào cúc trắng, nào linh lan màu mỡ gà.

Rồi tất cả các hoa thân ái ôm hôn nhau.

Cuối cùng chúng chúc nhau ngủ ngon.

Cô bé Ida về đi ngủ và mơ thấy tất cả những hình ảnh vừa qua.

Sáng hôm sau, vừa mở mắt, Ida đã chạy ngay ra bàn xem các hoa cỏ còn ở đấy hay không. Em vén màn che chiếc giường nhỏ lên. Các hoa vẫn còn ở đấy, nhưng héo hơn hôm qua nhiều. Xôphi nằm trong ngăn kéo, hôm qua đặt đâu, hôm nay vẫn nằm đấy, nhưng mắt trĩu xuống vì buồn ngủ. Bé Ida hỏi nhỏ:

- Mà có nhớ mà phải nói với tao điều gì không?

Nhưng Xôphi vẫn giữ vẻ mặt ngây dại và không đáp lại lời nào.

Như thế là không ngoan rồi. Mà đã chẳng được nhảy với các bạn hoa là gì?

Ida lấy một cái hộp bên ngoài có vẽ nhiều chim đẹp. Em mở hộp, đặt các hoa vào và bảo:

- Mọi các bạn sẽ đẹp lắm. Khi nào các anh họ tôi ở Nauy về đến đây, chúng tôi sẽ đem chôn các bạn ngoài vườn để mùa hè các bạn lại mọc lên, đẹp hơn cả bây giờ.

Những anh ở Nauy về là hai cậu bé khỏe mạnh tên là Giônát và Adônphơ.
Cha các cậu mới cho các cậu hai khẩu súng bắn chim. Các cậu định đem đến khoe Ida.

Cô bé kể về chuyện những bông hoa bị chết cho các cậu nghe và các cậu nhận lời đi chôn chúng.

Hai cậu vác súng đi trước, sau đến cô bé Ida bung chiếc hộp đựng hoa. Họ đào một cái huyệt trong vườn. Ida chôn các bông hoa, rồi đặt chúng cùng với cái hộp xuống mộ.

Súng hoả mai và súng thần công chẳng có. Giônát và Adônphơ bắn súng hơi tổng táng.

(Hết)